

ADMINISTRACINĖ JURISPRUDENCIJA

Administracinių teismų praktika
Administracinė doktrina

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO **BIULETENIS**

Nr. 19, 2010
sausis - birželis

Redakcinė kolegija

Prof. dr. Audrius Bakaveckas
Aurimas Brazdeikis
Dr. Irmantas Jarukaitis
Ričardas Piličiauskas
Doc. dr. Dainius Raižys
Prof. dr. Virgilijus Valančius (redaktorių kolegijos pirmininkas)
Doc. dr. Skirgailė Žalimienė

Kalbos redaktorė Jurga Marcinkevičiūtė

Maketuotojas Augustas Savickas

Redakcijos adresas

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius
Telefonas (8 5) 279 10 05
El. paštas info@lvat.lt

www.lvat.lt

Turinys

I. Administracinių teismų praktika

- 1. Bylos dėl norminių administracinių aktų teisėtumo**
- 10 1.1. Dėl Sprendimų vykdymo instrukcijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2005 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 1R-352 „Dėl Sprendimų vykdymo instrukcijos patvirtinimo“, 34 punkte numatyto vykdymo išlaidų skirstymo į trijų rūšių išlaidas, bendrųjų vykdymo išlaidų normos įvedimo bei 42 punkto ir jo 2 lentelės nuostatų, kuriose numatyti bendrųjų vykdymo išlaidų ir atlyginimo antstoliui už vykdomojo dokumento įvykdymą dydžiai, iš jų 2 lentelės pirmu eilės numeriu numatytos bendrosios vykdymo išlaidos ir atlyginimas antstoliui įvykdžius daiktų perdavimą išieškotojui, atitikties Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 583 straipsnio 1 daliai, 609 straipsnio 1 ir 2 dalims, Lietuvos Respublikos darbo kodekso 2 straipsnio 1 dalies 6 punktui ir 1995 m. gegužės 2 d. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymo 10 straipsnio 2 daliai
- 29 1.2. Dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2002 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. 129 patvirtinto Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos darbo reglamento (2004 m. rugsėjo 16 d. nutarimo Nr. 1S-139 redakcija) 94 punkto ir 103 punkto nuostatų „Konkurencijos tarybos nutarimus dėl įstatymų pažeidimų ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Konkurencijos tarybos bylų nagrinėjimo posėdžio protokolo pasirašymo dienos parengia ir teikia pasirašyti posėdžio pirmininkui Teisės skyriaus valstybės tarnautojas“ atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 ir 2 dalims, 19 straipsnio 2 daliai ir 20 straipsnio 6 daliai
- 42 1.3. Dėl Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 27 d. sprendimo Nr. 1-26-19 „Dėl keleivių vežimo reguliariais reisais vietinio (miesto) susisiekimo maršrutais bilietų kainų nustatymo ir savivaldybės tarybos 2007 m. birželio 28 d. sprendimo Nr. 1-5-23 pripažinimo netekusiu galios“ 3.1 ir 3.2 punktų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies, Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymo 3 straipsnio 4 punkto nuostatoms
- 55 1.4. Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 23 d. sprendimo Nr. T2-426 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatų patvirtinimo“ atitikties Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30

straipsnio 4 daliai, dėl Klaipėdos miesto savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatų 10 punkto ir 1 priedo „Vietinės rinkliavos dydžiai vietinės rinkliavos mokėtojams“, išskyrus eilutę Nr. 15, atitikties Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 2 straipsniui, 11 straipsnio 1 dalies 8 punktui, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 2 straipsnio 11 daliai ir 32 straipsnio 1 daliai, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punktui, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 patvirtinto Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano (2007 m. spalio 31 d. nutarimo Nr. 1224 redakcija) 96 punktui, dėl Klaipėdos miesto savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatų 28 punkto atitikties Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 23 d. nutarimo Nr. 603 „Dėl Butų ir kitų patalpų savininkų bendrosios nuosavybės administravimo pavyzdinių nuostatų patvirtinimo“ 2.5 punktui ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 876 „Dėl Valstybės ir savivaldybių gyvenamųjų patalpų nuomininkų atsiskaitymo už šaltą ir karštą vandenį, elektros energiją, dujas, šiluminę energiją ir komunalines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“ 1 punktu patvirtinto Valstybės ir savivaldybių gyvenamųjų patalpų nuomininkų atsiskaitymo už šaltą ir karštą vandenį, elektros energiją, dujas, šiluminę energiją ir komunalines paslaugas tvarkos aprašo 5 punktui

92 1.5. Dėl Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 3 d. sprendimo Nr. 1-731 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės skolinimosi taisyklių tvirtinimo“ 1 punkto atitikties Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 1 ir 2 dalims, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 punktui, dėl Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 3 d. sprendimu Nr. 1-731 patvirtintų Vilniaus miesto savivaldybės skolinimosi taisyklių 3.3 punkto atitikties Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 345 patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių 3.3 punktui

108 1.6. Dėl Palangos miesto savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. T2-317 patvirtinto Palangos miesto bendrojo plano sprendinių atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsniui, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.2, 4.37, 4.39 straipsniams, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 3 straipsnio 2 ir 7 punktams bei 3 straipsnio 2 daliai

120 1.7. Dėl Palangos miesto tarybos 1999 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. 134 patvirtinto Palangos miesto centrinės dalies specialiojo paminkloauginio plano atitikties Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 8 ir 12 straipsniams, 13 straipsnio 1 daliai, 14 straipsnio 3 daliai, 23 straipsnio 1

---

daliai, 30 straipsnio 2 dalies 3 punktui, Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo 5, 14, 17 ir 18 straipsniams bei Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos“ 11 straipsniui

2. Bylos dėl administracinių teisės pažeidimų

- 145 2.1. Dėl administracinių teisės pažeidimų bylų teisenos pradžios ir nuobaudos skyrimo termino pratęsimo
- 155 2.2. Dėl vengimo tikrintis neblaivumą
- 159 2.3. Dėl įgytos teisės vairuoti
- 164 2.4. Dėl pareigos nurodyti transporto priemonės valdytoją (naudotoją)
- 171 2.5. Dėl Administracinių teisės pažeidimų kodekso 180 straipsnyje numatyto pažeidimo subjekto

3. Bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo ar vidaus administravimo srityje

3.1. Dėl užsieniečių teisinės padėties

- 175 3.1.1. Dėl užsieniečio, neteisėtai atvykusio į Lietuvos Respubliką, sulaikymo teisėtumo, kai jis yra pateikęs prašymą suteikti prieglobstį

3.2. Dėl mokesčių teisinių santykių

- 183 3.2.1. Dėl mokesčių administratoriaus buveinėje atliekamo mokestinio patikrinimo trukmės
- 193 3.2.2. Dėl teisės į pridėtinės vertės mokesčio atskaitą, kai nustatoma, jog prekių tiekimas (paslaugų teikimas) įvyko ne tarp PVM sąskaitoje faktūroje nurodytų subjektų
- 204 3.2.3. Dėl mokesčių mokėtojo atleidimo nuo delspinigių už laiku neįvykdytas mokestines prievoles vien dėl jo priklausomybės atitinkamai socialinei grupei

3.3. Dėl statybos ir teritorijų planavimo teisinių santykių

- 212 3.3.1. Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atlikimo būtinumo, kai planuojama veikla pasirinktoje vietoje nėra leistina

3.4. Dėl socialinės apsaugos

- 229 3.4.1. Dėl darbo biržos teisės nutraukti nedarbo draudimo išmokos mokėjimą, kai bedarbio statusą turintis asmuo neatvyksta priimti pasiūlymo dirbti

	3.5. Dėl valstybės tarnybos teisių santykių
242	3.5.1. Dėl mokymosi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų mokymo įstaigose laiko įskaitymo į išstarnautus Lietuvos valstybei metus
261	3.5.2. Dėl teisingo atlyginimo už darbą vidaus tarnybos sistemos pareigūnams
	3.6. Dėl konkurencijos teisių santykių
276	3.6.1. Dėl atitinkamos rinkos apibrėžimo nustatant Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio pažeidimą
	3.7. Dėl nuosavybės teisių atkūrimo
305	3.7.1. Dėl žemės reformos žemėtvarkos projekto (schemos) ginčijimo, kai nustatomas administracinio akto – sprendimo atkurti nuosavybės teises konkrečioje vietovėje – prieštaravimas aukštesnės galios teisės aktams Dėl valstybinės reikšmės miestų miškų išpirkimo
323	3.7.2. Dėl piniginės kompensacijos už natūra negrąžintą turtą apskaičiavimui taikytinų rinkos kainų
	3.8. Dėl vietos savivaldos
340	3.8.1. Dėl balsavimo procedūros atleidžiant merą iš pareigų, kai jam pareiškiamas nepasitikėjimas
351	3.8.2. Dėl savivaldybės tarybos nario ir viešosios įstaigos vadovo pareigų suderinamumo
	3.9. Dėl bausmių vykdymo ir kardomojo suėmimo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų ir sprendimų viešojo ar vidaus administravimo srityje
360	3.9.1. Dėl suimtojo įrašymo į linkusiųjų užpulti įskaitą, kaip prevencinės apsaugos ir priežiūros priemonės ir jos taikymo pagrindų
	3.10. Kitos ginčo administracinės bylos
371	3.10.1. Dėl taikių susirinkimų teisės
384	3.10.2. Dėl atleidimo nuo ekonominės sankcijos – licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais galiojimo panaikinimo – ir proceso išlaidų atlyginimo tokiu atveju
394	3.10.3. Dėl Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos teisės duoti privalomo pobūdžio nurodymus (įpareigojimus) asmenims
	3.11. Administracinių bylų teisena
408	3.11.1. Dėl įpareigojimo užtikrinti galbūt dėl reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymo kilsiančių nuostolių atlyginimą

- 412 3.11.2. Dėl administracinių ginčų komisijų kompetencijos nagrinėti mokesčių bylas
- 419 3.11.3. Dėl teisės prisiteisti bylinėjimosi išlaidas, patirtas bendrosios kompetencijos teisme, kai byla perduodama nagrinėti ir išnagrinėjama administraciniame teisme

II. Administracinė doktrina

- 426 **Dr. doc. Danutė Jočienė.** Administracinės procedūros Lietuvoje: tam tikri aspektai Europos žmogaus teisių konvencijos požiūriu
- 440 **Ahti Rihto.** Konkurencijos klausimai Aukščiausiajame administraciniame teisme. Konkurencijos įstatymų plėtros etapai ir Aukščiausiojo administracinio teismo vaidmuo

III. Informacinė dalis

- 452 **1. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos, taikant išankstinio ginčų nagrinėjimo ne per teismą tvarką reglamentuojančias teisės normas, apibendrinimas (I dalis)**
- 2. Specialiosios teisėjų kolegijos nutarčių dėl teisingumo apžvalga (2010 m. sausio – birželio mėn.)**
- 2.1. Bylos, nagrinėtinos administraciniuose teismuose**
- 536 2.1.1. Dėl darbuotojų profesinės sąjungos atsisakymo duoti sutikimą atleisti valstybės tarnautoją, kuris yra šios sąjungos narys
- 537 2.1.2. Dėl vietos savivaldos institucijų sprendimo sudaryti darbo grupę pasiūlymams dėl pavaldžių antrinės sveikatos priežiūros įstaigų reorganizavimo parengti
- 537 2.1.3. Dėl žemės sklypų nuomos sutarties išregistravimo iš Nekilnojamojo turto registro, kai yra antstolio sprendimas areštuoti turtinę teisę į šių žemės sklypų nuomą
- 538 2.1.4. Dėl bankrutuojančio juridinio asmens reikalavimo įregistruoti nuosavybės teises Nekilnojamojo turto registre
- 539 2.1.5. Dėl turtinės žalos, atsiradusios dėl galbūt neteisėtų mokesčių administratoriaus veiksmų, susijusių su antstolio vykdytu išieškojimu, atlyginimo
- 541 2.1.6. Dėl administracinių ginčų komisijos sprendimo, kai šiai komisijai dalis pateiktų reikalavimų buvo susiję su valstybinės žemės nuomos teisiniais santykiais

543 2.1.7. Dėl sveikatos priežiūros įstaigos reorganizavimo, šios įstaigos savininkui vykdant viešojo administravimo funkcijas sveikatos priežiūros srityje

2.2. Bylos nagrinėtinos bendrosios kompetencijos teismuose

545 2.2.1. Dėl turtinės žalos, patirtos apmokant galimai neteisėtai išduoto Europos arešto orderio pagrindu atliktos ekstradicijos vykdymo išlaidas, atlyginimo

546 2.2.2. Dėl sprendimo priverstinai nuvežti transporto priemonę panaikinimo, įpareigojimo gražinti šią transporto priemonę bei reikalavimo atlyginti nuostolius, patirtus nuomojantis kitą transporto priemonę vietoje priverstinai nuvežtos

548 2.2.3. Dėl išmokų iš Garantinio fondo

548 2.2.4. Dėl Klaipėdos jūrų uosto rinkliavų iš laivų valdytojų

550 2.2.5. Dėl viešojo administravimo subjekto sprendimo asmenį pripažinti (ne)tinkamu globoti (rūpintis) vaiku

3. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimų apžvalga

551 3.1. 2010 m. sausio 14 d. prejudicinis sprendimas byloje *Milan Kyrian* prieš *Celní úřad Tábor* (C-233/08)

556 3.2. 2010 m. balandžio 29 d. prejudicinis sprendimas byloje *Dansk Transport og Logistik* prieš *Skatteministeriet* (C-230/08)

564 3.3. 2010 m. birželio 15 d. didžiosios kolegijos sprendimas byloje *Europos Komisija* prieš *Ispanijos Karalystę* (C-211/08)

569 3.4. 2010 m. vasario 23 d. didžiosios kolegijos prejudicinis sprendimas byloje *Maria Teixeira* prieš *London Borough of Lambeth, Secretary of State for the Home Department* (C-480/08)

575 3.5. 2010 m. kovo 2 d. didžiosios kolegijos prejudicinis sprendimas *Aydin Salahadin Abdulla, Kamil Hasan, Ahmed Adem ir Hamrin Mosa Rashi, Dler Jamal* prieš *Vokietijos Federacinę Respubliką* (sujungtose bylose C-175/08, C-176/08, C-178/08 ir C-179/08)

4. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų apžvalga

581 4.1. Europos Žmogaus Teisių Teismo 2010 m. sausio 5 d. sprendimas byloje *IMPAR LTD.* prieš *Lietuvą* (pareiškimo Nr. 13102/04)

582 4.2. Europos Žmogaus Teisių Teismo 2010 m. kovo 16 d. sprendimas byloje *Carson ir kiti* prieš *Jungtinę Karalystę* (pareiškimo Nr. 42184/05)

585 4.3. Europos Žmogaus Teisių Teismo 2010 m. balandžio 27d. sprendimas

---

---

	byloje <i>Ciubotaru</i> prieš <i>Moldovą</i> (pareiškimo Nr. 27138/04)
588	4.4. Europos Žmogaus Teisių Teismo 2010 m. gegužės 20 d. sprendimas byloje <i>Oluić</i> prieš <i>Kroatiją</i> (pareiškimo Nr. 61260/08)
590	4.5. Europos Žmogaus Teisių Teismo 2010 m. gegužės 20d. sprendimas byloje <i>Lelas</i> prieš <i>Kroatiją</i> (pareiškimo Nr. 55555/08)
	5. Užsienio teismų sprendimų apžvalga
594	5.1. Čekijos Respublikos vyriausiojo administracinio teismo sprendimo apžvalga
596	5.2. Danijos Aukščiausiojo Teismo sprendimo apžvalga
598	Priedai
598	Raidinė dalykinė rodyklė
604	Santrumpos

III. Informacinė dalis

Pritarta Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo
teisėjų 2010 m. rugsėjo 22 d. pasitarime

Parengė Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo
Teismų praktikos departamentas

---

1. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos, taikant išankstinio ginčų nagrinėjimo ne per teismą tvarką reglamentuojančias teisės normas, apibendrinimas (I dalis)

Turinys

459	1. Bendrosios išankstinio administracinių ginčų nagrinėjimo ne per teismą teisinio reguliavimo nuostatos
461	2. LVAT praktika taikant bendrąsias nuostatas dėl išankstinio administracinių ginčų nagrinėjimo ne per teismą tvarkos
496	3. Išankstinis ginčų nagrinėjimas ne per teismą administracinių ginčų komisijose
504	4. Ginčų dėl socialinės ir sveikatos apsaugos teisinių santykių nagrinėjimo ypatumai
513	5. Ginčų dėl valstybinių pensijų, skiriamų pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą, nagrinėjimo tvarka
514	6. Ginčų dėl atitinkamų registrų veiklos nagrinėjimo ypatumai
522	7. Ginčų, kylančių dėl Valstybinės aplinkos apsaugos inspekcijos privalomojo nurodymo, nagrinėjimo tvarka
523	8. Ginčų, kylančių dėl žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, nagrinėjimo tvarka
524	9. Ginčų dėl valstybės tarnybos teisinių santykių nagrinėjimo tvarka
524	10. Ginčų pagal Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą nagrinėjimo tvarka
525	11. Ginčų, kylančių karo tarnybos teisiniuose santykiuose, nagrinėjimo tvarka
527	12. Ginčų dėl prokurorų tarnybos vertinimo bei kvalifikacinių rangų suteikimo nagrinėjimo tvarka

528	13. Ginčų dėl bausmių vykdymo institucijų, įstaigų ir pareigūnų veiksmų bei sprendimų nagrinėjimas
530	14. Ginčų, kylančių tvarkant asmens duomenis, nagrinėjimo tvarka – Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos įgaliojimai
531	15. Ginčų dėl sprendimo, kuriuo panaikintas leidimas laikyti (nešioti) ginklą, nagrinėjimas
532	16. Ginčų dėl Nacionalinės mokėjimų agentūros sprendimų nagrinėjimo tvarka
533	17. Ginčo dėl prekės tinkamumo žmonių maistui nagrinėjimo tvarka
533	18. Ginčų dėl Valstybinės darbo inspekcijos pareigūnų veiksmų nagrinėjimo tvarka
534	19. Ginčų, kilusių dėl eksperto kvalifikacijos suteikimo, nagrinėjimo tvarka
535	20. Ginčų pagal Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymą nagrinėjimo tvarka

---

Įvadas

Teisė kreiptis į teismą teisminės gynybos yra pamatinė asmens teisė, pripažįstama tiek nacionalinių, tiek tarptautinių teisės aktų. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 straipsnio 1 dalis laiduoja kiekvieno asmens, kurio konstitucinės teisės ar laisvės pažeidžiamos, teisę kreiptis į teismą. Oficialioje konstitucinėje justicijoje ne kartą konstatuota, kad asmuo, manantis, jog jo teisės ar laisvės yra pažeidžiamos, turi absoliučią teisę į nepriklausomą ir nešališką teismą – arbitrą, kuris išspręstų ginčą; šios teisės negalima apriboti ar paneigti; pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją įstatymų leidėjas turi pareigą nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kad visus ginčus dėl asmens teisių ar laisvių pažeidimo būtų galima spręsti teisme; asmens teisės turi būti ne formaliai, o realiai ir veiksmingai ginamos tiek nuo privačių asmenų, tiek nuo valdžios institucijų ar pareigūnų neteisėtų veiksmų (Konstitucinio Teismo 2000 m. birželio 30 d., 2004 m. rugpjūčio 17 d., 2004 m. gruodžio 29 d., 2005 m. vasario 7 d., 2006 m. sausio 16 d., 2006 m. gegužės 9 d., 2008 m. sausio 22 d., 2008 m. kovo 15 d., 2008 m. birželio 30 d. nutarimai). Teisė į teismą, be kita ko, pagrįsta teisminės gynybos prieinamumo ir universalumo principais, laiduojama ir tarptautiniuose teisės aktuose: 1950 m. lapkričio 4 d. Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnyje bei 1966 m. gruodžio 19 d. Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 2 straipsnio trečioje dalyje.